

Energetické využití komunálního odpadu – moderní a ekologické řešení v Evropě

„Energetické využití směsných komunálních odpadů znamená nejen omezení skládkování odpadů a snížení emisí škodlivých látek do ovzduší, ale zároveň úsporu neobnovitelných surovin i finančních prostředků na odpadové hospodářství obce a využití energie i tepla pro domácnosti a firmy. Evropské metropole např. Vídeň (viz obr.) a Paříž vybudovaly a budují zařízení pro energetické využití odpadů na území svých měst bez obav z ohrožení zdraví obyvatelstva, protože moderní technologie čistění spalin splňují velmi přísné limity pro produkci škodlivin,“ konstatuje Zdeněk Ryšavý (ČSSD), krajský radní pro životní prostředí.

Vídeň – 3 zařízení na energetické využití směsných odpadů uvnitř města (Spittelau, Flötzersteig, Ebs, Simmering)

„Dobrou kvalitu ovzduší u nás naopak negativně ovlivňují ty domácnosti, které v rámci úspor nebo z pohodlnosti ve svých kotlích spalují i odpady a z komínů tak volně vypouští škodliviny v násobcích koncentrací ve srovnání s kontrolovaným procesem spalování v zařízeních pro energetické využití odpadů,“ dodává Zdeněk Ryšavý.

Ve využívání odpadů jsme pozadu za vyspělými státy. Energeticky se v ČR zatím využívá pouze 10-12 % směsného komunálního odpadu a necelé 1 % velkoobjemového odpadu z celkových 3 milionů tun, které ročně v ČR vznikají.

text: Eva Navrátilová

Peníze na sociální služby nesmí chybět

Sociální služby v České republice jsou již několikrát rok za sebou výrazně poddimenzovány v oblasti financování ze státního rozpočtu. Na službách se začíná výrazně nižší rozpočet projevovat propadem ve mzdové oblasti sociálních pracovníků. Nezanedbatelná je i otázka pravidelných oprav a investic do jednotlivých typů sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí počítá v příštím roce opět s částkou 6,1 miliardy korun, která má zajistit chod všech sociálních služeb v České republice. „Tato částka je srovnatelná se skutečností letošního roku 2011, kdy byl propad ve financování zaznamenán zejména v pobytových zařízeních pro staré a nemocné lidi a lidi s mentálním handicapem. Pro Kraj Vysočina chýběla částka převyšující 50 milionů korun. Tu musel kraj vynaložit ze svých vlastních prostředků,“ upozorňuje Petr Krčál (ČSSD), radní Kraje Vysočina pro oblast sociálních věcí.

Sociální komise Asociace krajů jasně definovala požadavek na potřebnou částku na financování sociálních služeb; který se přibližuje 7,8 miliard korun. V případě částky srovnatelné s letošním rokem se nebudou kraje aktivně účastnit dotačního řízení a nechají ministerstvo práce a sociálních věcí, ať samo určí priority v síti sociálních služeb jednotlivých krajů. Situace je tak kritická, že v některých krajích chybí i prostředky na vybrané služby sociální prevence, které jsou financovány z Evropského sociálního fondu. Ani tam není po téměř roce jasno, jak budou tyto služby nadále financovány. Kraj Vysočina letos schválil na udržení sociálních služeb 75 milionů korun, od začátku roku se tato částka o více než 10 milionů korun zvedla.

text: Jiřka Svatošová

Partnerská spolupráce s Ukrajinou přináší ovoce

V polovině září navštívili zástupci Vysočiny v čele s hejtmánem Jiřím Běhounkem partnerský region Zakarpatskou oblast Ukrajiny.

Cílem cesty bylo slavnostní předání společných projektů do užívání a kontrola probíhajících aktivit. „Úspěšné fungování pětiletého trvalého partnerství dokazuje rada společných projektů přispívajících k rozvoji veřejné infrastruktury na Ukrajině, ale i tvůrčí spolupráce sociálních zařízení obou regionů. Výzvu do dalších let je pak rozvoj kooperace v oblasti vysokoškolského vzdělávání, ochrany životního prostředí, zdravotnictví či kultury,“ zhodnotil návštěvu Jiří Běhounek (nez. za ČSSD), hejtmán Kraje Vysočina.

Letos se Kraj Vysočina podílí společně se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny na šestnácti projektech v celkovém objemu deseti milionů korun. Příspěvek Kraje Vysočina činil polovinu objemu. Většina projektů byla zaměřena na investice do školství, zdravotnictví a víceúčelových zařízení. Mimo jiné se jedná o kompletní rekonstrukci objektu školského zařízení, výměnu oken v budově základní školy v obci Stuzycja, opravu střechy na budově školského zařízení ve Volovci a rekonstrukci domu kultury a sportu ve Velkém Byčkově, jejich provoz v polovině září slavnostně zahájili.

Hejtmán Vysočiny Jiří Běhounek navštívil na Ukrajině nově rekonstruované prostory ve víceúčelovém zařízení ve Velkém Byčkově, které už slouží k mimoškolním aktivitám místních dětí.

Opravené školské zařízení ve Stuzycje.

„Jsem rád, že mezi aktivity, které podporuje většinové koalice i opozice v krajském zastupitelstvu, patří projekty zahraniční spolupráce a především spolupráce se Zakarpatskou oblastí. Při přátelské diskusi na náměstí v Bruselu na jaře v roce 2007 jsme si s tehdejšími hejtmány Milošem Vystřelcem uváděli, že nestačí brát, ale je třeba i dávat, protože poučení neplyne jenom z přijímání, ale i dávání. Děkuji všem, kdo tuto spolupráci, byť v upravené podobě, stále podporují a věřím, že v nějaké přijatelné formě bude pokračovat i nadále,“ dodává Václav Kodet (KDU-ČSL) krajský zastupitel.

text: Milan Pilář foto: archiv Kraje Vysočina

Ekokoutek propaguje třídění v jihlavské zoo

Atraktivní a zábavnou formou představuje problematiku třídění a využívání odpadů od podzimu nový ekokoutek, který vyrůstá v zoologické zahradě v Jihlavě. Téma návštěvníkům zprostředkovává speciální informační tabule s otočnými válci se vzorky recyklovaných materiálů, z nich je také vyrobena většina prvků mobiláře. Centrálním bodem expozice je informační panel s devíti průhlednými otočnými válci. „Jsou v nich umístěny ukázky recyklovaných materiálů – například takzvaný PET flake – rozdrncené a vyčištěné vločky z plastových lahvů, které slouží třeba k výrobě umělých vláken,“ uvedla Jana Krčmářová ze společnosti EKO-KOM, a. s.

Ekokoutek vznikl díky společnému projektu autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., Kraje Vysočina a Zoo Jihlava. „Myslím si, že propagace třídění odpadů v zoologické zahradě je výborný nápad. Jihlavskou zoo navštíví ročně více než 200 tisíc návštěvníků, převážně rodin s dětmi. A právě na mladou generaci

Radní Kraje Vysočina Zdeněk Ryšavý (uprostřed) je velkým propagátorem ekologických aktivit.

je potřeba se zaměřit, aby se pro ni třídění odpadů stalo samozřejmou součástí života,“ zhodnotil otevření ekokoutku Zdeněk Ryšavý (ČSSD), krajský radní pro životní prostředí.

text: Miroslav Grass foto: archiv Kraje Vysočina

Zanechávat nové dobré stopy

Za několik měsíců si připomeneme výročí podepsání Smlouvy o spolupráci mezi Zakarpatskou oblastí Ukrajiny a Krajem Vysočina z února

2008. Zakarpatská oblast je jedním z krajů Ukrajiny, její hranice jsou totožné s bývalou Podkarpatskou Rusí, někdejší součástí Československé republiky. České i slovenské stopy, zvlášť v podobě investic, jsou tu dodnes výrazné. Je tady i nádherná a turisty zatím málo objevená příroda. Potkáme se zde s lidmi, kteří jsou hrdí na svou zemi, ctí a dodržují tradice. A dvacet roků, kdy byli součástí Československé republiky, hodnotí neobyčejně kladně. I to byly důvody, proč naši pomoc a nabídku spolupráce směřovat právě sem.

Od úmyslu až po podpis smlouvy proběhl více než rok. Předcházela tomu dohoda všech politických klubů v našem zastupitelstvu. U představitelů Zakarpatské oblasti bylo třeba překonat počáteční nevěru, snad i hrdosť přijmout nabízenou finanční pomoc. My jsme zase museli mít jistotu, že peníze doputují k dohodnutému cíli. Vše se nakonec zdálo a spolupráce trvá víc než čtyři roky. S jistotou tvrdím, že jde o neaktivnější a neúspěšnější přeshraniční spolupráci našeho kraje. Naši finanční pomoc po dohodě se Zakarpatskou a s jejich pedesátiprocentní účastí směřujeme především do školství a sociální oblasti. Spolupráce navázaly ústavy sociální péče, dochází ke spolupráci v oblasti kultury. Máme stálou expozici prezentace našeho kraje na zámku v Mukačevě. Některá města a obce našeho kraje podepsaly smlouvy o spolupráci.

Často říkám, že dobrá politická rozhodnutí by měla pokračovat i při změnách politického vedení a tato dohoda mezi námi určitě patří. Jsem rád, že spolupráce pokračuje a jsem přesvědčený, že tomu tak bude i v příštím volebním období.

Ivo Rohovský, krajský zastupitel za ODS

Dva energetické Oskary pro jihlavskou školu

Střední škola obchodu a služeb Jihlava uspěla ve třetím ročníku soutěže E.ON Energy Globe Award ČR, jakýchsi „ekologických Oskarech“, v silné konkurenci 221 přihlášených projektů. Účastníci změnili síly v sedmi soutěžních kategoriích: Země, Oheň, Voda, Vzduch, Mládež, Obce a Kutil.

V kategorii Mládež, kde se účastní projekty z oblasti ekologie, úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů, které podporují ekologické myšlení mladých a veškeré takové aktivity uskutečněné mládeží či školami, zvítězil projekt Vltava-Moldau Školy česko-německého setkávání (Praha), v němž se žáci po celé ČR starají o Vltavu.

S projektem Mobilní informační centrum se na druhé příčce umístila Střední škola obchodu a služeb Jihlava. Díky projektu získávají děti na základních školách konkrétní představu o možnostech a výhodách obnovitelných zdrojů energie a jinak pro ně abstraktní technické výrazy získávají reálný obsah.

Třetí se umístil druhý projekt jihlavské školy, nazvaný Využití Inčičkovy oleje pro výrobu bionafy v ekozemědělství. Student posledního ročníku přírodovědného lycea v Jihlavě František Dolný ve své maturitní práci popisuje technologii výroby vlastní bionafy. Ve spolupráci s biofarmou Sasov představil projekt, který by mohl významně pomoci českým zemědělcům a zároveň citelně snížit vypouštění emisí skleníkových plynů. Ročně díky Inčičce seté ušetří přes 80 tisíc korun (fedním nafy olejem a zkrmením odpadu zvířatům) a do ovzduší se vypouští téměř o čtvrtinu méně zplodin. Případně rozšíření užívání bionafy mezi českými zemědělci tak slouží přínos pro jednotlivce i pro kvalitu životního prostředí obecně.

Více na www.energyglobe.cz

text: Milan Pilář

NEMOCNICE
JIHLAVA

Nemocnice Jihlava pořádá

pod záštitou hejtmána Kraje Vysočina MUDr. Jiřího Běhounka chirurgickou konferenci pro širokou veřejnost

Chirurgie současnosti

2. listopadu 2011, od 13:00 do 16:00 hodin
Krajský úřad kraje Vysočina, Kongresový sál,
Žižkova 57, Jihlava

Program:

Zahájení konference
Prim. MUDr. J. Meduna - Jihlavská chirurgie
MUDr. V. Šuťak - Onkochirurgie
MUDr. F. Dvořák - Možnosti cévní chirurgie
Prim. MUDr. J. Meduna - Výduť břišní tepny
MUDr. F. Molva - Dětská chirurgie
MUDr. O. Hon - Tríselná kýla
MUDr. P. Jaša - Hemeroidy
MUDr. O. Hon - Moderní komplexní léčba ran
Diskuse, oběderstvení

Doprovodný program: výstava chirurgických nástrojů, přístrojů a jedinečných fotografií v předzáří

Kraj Vysočina B BRAUN